

Weteringschans 137

BOUWEN AAN ZINGEVING

Jaarverslag 2018

APOSTOLISCH
GENOOTSCHAP

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Identiteit en ambitie	4
2. Meerjarenvisie 2017-2022	5
3. Activiteiten	7
4. Landelijke organisatie	15
5. Financieel	19
6. Woord van de Raad van toezicht	25

Voorwoord

2018 begon ik met de volgende woorden in mijn wekelijkse inspiratie: ‘We voelen ons medeverantwoordelijk voor een menswaardige wereld. De hele wereld? In de kern wel...’. Op onze ‘vierkante meter’ begint het, maar eindigt het niet. Er is in de samenleving grote behoefte aan mensen met visie, om samen het pad op te gaan naar meer menswaardigheid. Dit is niet altijd het meest populaire pad. Toch zijn we in 2018 met vertrouwen en elan op weg gegaan’.

Ons geloof kan van betekenis zijn voor de samenleving waarin individualisering en ontkerkelijking mede leiden tot polarisering en eenzaamheid. Een fundamentele gedragsverandering ten aanzien van solidariteits- en duurzaamheidsvraagstukken is nodig en religieuze en levensbeschouwelijke organisaties als de onze geven hierin de richting aan. In een wereld waarin individuen verder af komen te staan van instanties, waarin sprake is van onzekerheid en stress, willen wij samen met anderen bijdragen aan gemeenschapsvorming en nieuwe vormen van solidariteit en duurzaamheid. Daar is inlevingsvermogen en mededogen voor nodig. En soms een heldere reactie op ontwikkelingen in de samenleving. Die uitdaging gaat het genootschap aan.

Via betekenisvolle ontmoetingen in gastvrije gemeenschappen en daarbuiten, nodigen we iedereen uit om eigen antwoorden te vinden op levensvragen. Door daarnaast in financiële en opiniërende zin maatschappelijk van betekenis te zijn, maken we concreet dat we als apostolischen goed doen in de wereld. Zo dragen we zorg voor de continuïteit van ons gedachtegoed.

Bert Wiegman - bestuursvoorzitter

Samenvatting

In 2018 bood Apostolisch Genootschap financiële continuïteit aan 67 geloofsgemeenschappen in Nederland en vier in het buitenland, en aan de landelijke organisatie. Deze heeft een grote stap gezet in het uitvoeren van de meerjarenvisie 2017-2022 om te komen tot krachtige geloofsgemeenschappen op zoveel mogelijk plekken, ontmoetingen voor zingeving en levenskunst aan te bieden aan een brede groep zinzoekers en onze maatschappelijke betrokkenheid concreet vorm te geven.

Enkele feiten en in 2018 behaalde resultaten:

- Het geregistreerd aantal leden per 31 december 2018: 14.201
- Een landelijke organisatie met 57 betrokken medewerkers en veel trouwe vaste vrijwilligers.
- Er zijn 71 gemeenschappen, waarvan 4 in het buitenland
- Er was elke week een eredienst, waaraan duizenden mensen per week deelnamen
- In onze gemeenschappen zijn 99 vrijwillige voorgangers actief, waarvan 5 in het buitenland.
- Er waren elke week honderden vrijwilligers aan het werk in geestelijke verzorging, jeugdverzorging, zang, muziek, tuinonderhoud, schoonmaak, etc..
- Bijna 800 jongeren van 15-30 jaar kwamen bij elkaar op de jongerenconferentie ‘Borders en Bridges’
- Apostolische vrijwilligers zetten zich in voor tientallen goede doelen.
- Er waren vijftig themaontmoetingen en vele andere ontmoetingen over zingeving en levenskunst. Meer dan 500 niet-apostolischen namen hier aan deel.
- Er waren 1575 spotjes op de radio, waardoor drie miljoen mensen over ons hoorden.
- Er zijn 715 abonnees op VANDAAG magazine bijgekomen.

1 Identiteit en ambitie

Onze missie en visie, zoals verwoord in de statuten, blijven onverminderd van kracht. De meerjarenvisie 2017-2022 vertaalt deze missie en visie naar onze tijd.

Dit zijn we

Apostolisch Genootschap is een plaats voor religieus-humanistische zingeving. We ervaren verwondering en ontzag voor het mysterie dat leven heet. We geloven dat alles voortkomt uit dezelfde oorsprong en beseffen dat ons leven deel is van een ondeelbaar geheel. Alle mensen zijn gelijkwaardig en in essentie met alles, dus ook met elkaar, verbonden. We geloven dat in de mens een creatieve kracht werkzaam is die tot uitdrukking kan komen in liefdevol handelen.

Daarom zijn we apostolisch

In de wereld zijn solidariteit, duurzaamheid en compassie nodig. Apostolischen maken werk van deze waarden. Leven in liefde maakt duurzaam samenleven mogelijk. Het genootschap roept op te kiezen voor deze gezindheid, haar uit de dragen in het eigen leven en door te geven aan volgende generaties.

Dit doen we

Apostolischen vormen gemeenschappen en zoeken de ontmoeting met iedereen die op zoek is naar zingeving en levenskunst en wil werken aan een menswaardige wereld. In deze ontmoetingen zoeken we samen naar religieuze verdieping en naar antwoorden op levensvragen. Dit inspireert ons om vanuit compassie in woord en daad te werken aan meer solidariteit en een duurzaam beheer van de aarde.

2 Meerjarenvisie 2017-2022

Apostolisch Genootschap heeft in zijn meerjarenvisie 2017-2022 de volgende koerselementen vastgesteld om zijn ambities te realiseren:

1. Ons geloofsverhaal actualiseren en onze plaatselijke geloofsgemeenschappen versterken.
2. Meerdere vormen van ontmoetingen op regionaal niveau ondersteunen, gericht op zingeving en levenskunst.
3. Onze betekenis voor de samenleving vergroten, landelijk en in de wereld.

In 2022 heeft het genootschap een merkbare, zichtbare invloed in de samenleving als religieus-humanistische beweging. Het genootschap levert een bijdrage aan duurzame oplossingen op het gebied van solidariteit, compassie en menswaardigheid. Dit doet het door plaatselijke geloofsgemeenschappen te vormen, ontmoetingen over levenskunst en zingeving te organiseren en door concrete maatschappelijke activiteiten op plaatselijk, regionaal, landelijk en wereldwijd niveau. Naast deze drie koerselementen is een aanvullend plan specifiek gericht op jongeren in ontwikkeling. Onder andere uit dialooggesprekken met onze leden en samenkomsten met jongeren blijkt dat verbinding met jongeren en de ledengroep tot circa vijftig jaar essentieel is voor het slagen van de meerjarenvisie.

In actie

Om de geambieerde doelstellingen in 2022 te halen, zijn vanaf maart 2018 operationele plannen gemaakt, opgedeeld in koerselementen. Voor de uitvoering hiervan wierven we in 2018 voor elk koerselement een programmaleider: Marten van der Wal (versterking geloofsgemeenschappen), Sara Vermeltfoort (ontmoetingen zingeving en levenskunst) en George Gelauff (maatschappelijke betrokkenheid). Vanaf januari 2019 zijn zij voor het genootschap werkzaam. Hun opdrachten luiden als volgt:

Versterking geloofsgemeenschappen

Over vijf jaar zijn er op zo veel mogelijk plaatsen gastvrije gemeenschappen. Op die plekken wordt het geloof versterkt, kan geoefend worden in de transformatie naar praktische zingeving en levenskunst en voelen de leden zich met elkaar verbonden. Gemeenschappen zijn van klein tot groot voor jong en oud: generaties die ontspannen samenwerken. Elke gemeenschap ontwikkelt haar eigen cultuur, maar herbergt ook de gedeelde apostolische identiteit die overal herkend wordt. Zij die plaatselijk op sleutelposities werken voelen zich gesteund door de landelijke organisatie in de uitoefening van hun taak.

Ontmoetingen zingeving en levenskunst

Op regionaal niveau worden verschillende vormen van ontmoeten georganiseerd waar apostolische inhoud centraal staat. Gericht op leden en (met name) niet-leden; teneinde het effect van het genootschap in de samenleving te vergroten. 'Wij vormen over vijf jaar een dynamische organisatie met innovatie op regionaal niveau. Daar zijn voor jong en oud die méér willen dan alleen de plaatselijke geloofsgemeenschap nieuwe ontmoetingsvormen te vinden. Wij bieden een breed palet aan kwalitatief hoogstaande ontmoetingsvormen, gericht op zingeving en levenskunst, gebaseerd op het apostolisch gedachtegoed.'

Maatschappelijk betrokkenheid

Als genootschap leveren we een herkenbare bijdrage aan meer solidariteit, duurzaamheid en compassie in de samenleving. In de samenleving is het genootschap over vijf jaar een erkende opiniemaker op het gebied van medemenselijkheid, solidariteit, duurzaamheid, ethiek en religie en levert het actieve en herkenbare bijdragen aan maatschappelijk relevante projecten en initiatieven die impact hebben en naadloos aansluiten op onze kernwaarden. We doen deze goede dingen zonder daarvoor om een beloning

te vragen. We werken graag samen met andere levensbeschouwelijke organisaties, dit helpt bij de versterking van onze identiteit.

Bij de uitwerking van de operationele plannen zijn er consequenties voor de inrichting van het Dienstencentrum. Met name de onderdelen marketing en communicatie, personeel en organisatie, juridisch, huisvesting, ICT en financiën krijgen te maken met een breder takenpakket. In 2018 zijn hierover voorstellen geformuleerd, begin 2019 worden hier besluiten over genomen.

Via nieuwsbrieven, de website, sociale media, ledenmagazine De Stroom en landelijke bijeenkomsten zijn leden en andere belanghebbenden bij dit proces betrokken en zo volledig mogelijk geïnformeerd.

3 Activiteiten

Naast de reguliere werkzaamheden ter ondersteuning van de gemeenschappen heeft de landelijke organisatie in 2018 verder gewerkt aan de uitvoering van de meerjarenvisie. Hieronder volgen de activiteiten:

3.1 Geloofsgemeenschappen

3.1.1 Wekelijkse verdieping en inspiratie

Bijna wekelijks ontvangen de leden een weekbrief als inspiratie voor de zondagse eredienst. Voorafgaand hieraan is telkens een samenkomst van districts- en landelijke voorgangers om de eredienst van de komende zondag voor te bereiden, op regionaal niveau gevolgd door een voorbereidingsbijeenkomst met vrijwillige voorgangers en geestelijke verzorgers.

3.1.2 Ondersteuning van geestelijke verzorging

Onze vrijwillige geestelijk verzorgers en jeugdverzorgers in gemeenschappen ondersteunen we zoveel goed vanuit het Dienstencentrum en de kring van landelijke en districtsvoorgangers. Hiertoe hebben we de volgende acties geïnitieerd:

Werkboek eredienst en liturgie

We werkten aan een begrijpelijke beschrijving van de liturgie en rituele handelingen binnen onze erediensten. Dit leidde tot een online te raadplegen werkboek.

Aanwijzingsbeleid geestelijk verzorgers

Het afgelopen jaar hebben we veel aandacht besteed aan de voorbereiding van een nieuw te ontwikkelen beleid rond de aanwijzing en vrijstelling van geestelijk verzorgers.

Klachtenprocedure

Aansluitend op maatschappelijke inzichten over verantwoord bestuur is gewerkt aan een goede en verantwoorde klachtenprocedure. Deze ligt ter beoordeling bij bestuur, Raad van Toezicht en OR. Naar verwachting wordt deze in 2019 ingevoerd.

Vorming geestelijk verzorgers en jeugdverzorgers

Leden met taken op het gebied van de geestelijke verzorging of jeugdverzorging worden gestimuleerd zichzelf op hun werkterrein verder te ontwikkelen. Voor het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden zijn onder andere leertrajecten pastorale zorg en zorg voor de ziel ontwikkeld voor nieuw aangewezen geestelijk verzorgers. Verzorgers van erediensten boden we een specifiek training aan om deze vaardigheid verder te versterken. Van dit aanbod is ruim gebruik gemaakt, de ervaringen waren positief. Ook was er dit jaar een breed aanbod van mogelijkheden voor persoonlijke, individuele of team coaching in kringen van geestelijk verzorgers.

Nieuwsbrief Morgen

De afdeling Inhoud bracht de vijf nieuwsbrieven 'Morgen' uit, voor jeugd- en geestelijk verzorgers. De nieuwsbrief hield hen op de hoogte van ontwikkelingen rondom nieuwe cursussen, trainingsmodules en de digitale leeromgeving. Ook was er aandacht voor ervaringen van leergangdeelnemers en 'best practices'.

LMS en E-learning

Alle modules uit het vormingsaanbod en de deelnemersregistratie zijn ondergebracht in het LMS (Leer Management Systeem). Daardoor ontstond een beter inzicht in het gebruik van het LMS en het vormingsaanbod. In het LMS staan op dit moment 26 leeractiviteiten waaronder vijf e-learningtrajecten. In 2018 gebruikten 369 personen een licentie om in het leercentrum digitale cursussen te volgen of zich aan te melden voor klassikale cursussen.

Verklaring Omtrent Gedrag (VOG)

Om binnen de geestelijke verzorging en de jeugdverzorging zorgvuldig met de veiligheid van leden en jonge mensen om te gaan verplichtten we alle geestelijk verzorgers en jeugdverzorgers een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan te vragen. Het project om dat proces met behulp van automatisering efficiënt te laten verlopen is bijna afgerond en zal begin 2019 gaan werken.

Themagericht werken

Vanuit de gedachte dat themagericht werken verdiepend en verlichtend kan bijdragen aan de verzorging van erediensten en ontmoetingen tijdens een bepaalde periode zijn er proefprojecten geweest met de thema's duurzaam leven en kerst. Hiervoor werden in de maanden juni en december thematische weekbrieven geschreven. We hebben vervolgens de waardering hiervoor onderzocht en gekeken naar leer- en verbeterpunten. Deze aanpak is heel positief ontvangen. We gaan dit de komende jaren zeker herhalen.

Bijeenkomsten: conferentie van districtsvoorgangers en voorgangersconferentie

Er was in 2018 een tweedaagse conferentie van districtsvoorgangers. De eerste dag werden suggesties over wat bezoekers van Ontmoetingen over Zingeving en Levenskunst zou kunnen aantrekken besproken. Voor het toetsen van de antwoorden waren ook vijf externe gasten uitgenodigd. In diverse groepen zijn plannen besproken om projectleider OZL (Ontmoetingen Zingeving en Levenskunst) Sara Vermeltfoort mee te inspireren. De tweede dag waren het nieuwe aanwijzingsbeleid, confirmatie en zelfstandige lidmaatschapsbevestiging onderwerp van gesprek.

De voorgangersconferentie was in Rotterdam Zuid, in Basis. Naast een dag om de onderlinge band tussen voorgangers te versterken, was het ook de gelegenheid om met voorgangers dieper in te gaan op de gevolgen van de meerjarenvisie voor individuele gemeenschappen. Verder werden praktische zaken besproken als vormen van lid worden en de wijze waarop, vragen rond de organisatie van plaatselijke uitvaarten en de demografische uitdaging die de samenstelling van de gemiddelde gemeenschap inmiddels geworden is.

3.1.3 Muziek

We hebben een rijke muziekcultuur, muziek heeft een belangrijke plaats in onze bijeenkomsten. Er was dit jaar aandacht voor de vertaling van liederen in het Duits voor de gemeenschap Zürich, voor een nieuw jeugdkoorboek en voor een aantal nieuwe liederen. Ook kwam er een nieuwe online muziekbibliotheek en kregen dirigenten scholing en ondersteuning geboden. Met het oog op de toekomst worden ook alternatieven onderzocht. Zo is dit jaar gekeken naar mogelijke inzet van Garageband als begeleiding bij koren. De invoering hiervan staat gepland voor 2019.

3.1.4 Ondersteuning externe activiteiten gemeenschappen

De landelijke organisatie ondersteund lokale en regionale initiatieven. Enkele voorbeelden:

Kerstwijding

Ook in 2018 is een kerstwijding geschreven: De kracht van het verhaal. Op 24 december waren er vieringen op basis van deze kerstwijding in vrijwel alle gemeenschappen. De vieringen zijn aangekondigd via radiospots in de twee weken voor kerst, ondersteund met social-media-posts, persberichten en posters en flyers, om ook niet-apostolische belangstellenden uit te nodigen. De gasten die hierdoor naar de kerstwijdingen kwamen waren positief over de inhoud van de avond.

Nieuw was de online advent-challenge Wat betekent kerst voor jou? Via vragen op een website stimuleerden we deelnemers na te denken over hun visie op kerst en deze met ons, en andere belangstellenden, te delen.

Harderwijk regiogemeenschap

De gemeenschap Harderwijk vroeg in 2017 middelen om in 2018 extra inspanningen te doen voor het

aantrekken van meer bezoekers. In Harderwijk is Apostolisch Genootschap de enige vrijzinnige geloofsgroep in een verder vrij bevindelijke geloofsomgeving. Dat oefent aantrekkingskracht uit op gezinnen die zich in traditionele kerken niet thuis voelen. Om plaatselijk bekender te worden werd Harderwijk voor een jaar regiogemeenschap, met extra budget voor externe activiteiten en extra ondersteuning door het Dienstencentrum. Resultaat: voor een serie themaontmoetingen Waardevol Opvoeden werden ook in omliggende plaatsen straatborden geplaatst, pedagoog Steven Pont hield een drukbezochte lezing over opvoeding en er waren extra inspanningen om niet-apostolische kinderen te betrekken bij zangactiviteiten en de kerstmusical. De extra straatborden in omliggende plaatsen leverden geen extra inschrijvingen op voor de themaontmoetingen.

Canal Pride Utrecht

In 2018 besloot een aantal leden, zowel lhbt als heteroseksueel, in Utrecht deel te nemen aan de Canal Pride om duidelijk te maken dat voor het genootschap de volstrekte gelijkwaardigheid van mensen fundamenteel is. Omdat we de enige deelnemende geloofsgemeenschap waren leverde het positieve publiciteit op. Ook was er veel steun vanuit de eigen achterban. Deze eerste deelname was bescheiden: tussen de grote schepen was onze sloep beperkt van omvang. Aan beide zijden van de boot hing een enorm banier met 'gelijkwaardigheid'. Al tijdens de tocht werd de afspraak gemaakt ook in 2019 mee te doen, maar dan met een grotere groep mensen en op een groter schip.

PAX vredesweek

De geloofsgemeenschappen zijn uitgenodigd Ambassade voor Vrede te worden en/of activiteiten te organiseren in de Vredesweek. Vijftien gemeenschappen zijn nu ambassade en veel gemeenschappen organiseerden activiteiten, zelfstandig of samen met anderen.

3.2 Ledencommunicatie

Er is ons veel aan gelegen de ruim 14.000 leden te blijven inspireren, ook degenen die niet in een gemeenschap (kunnen) komen. We bieden naast de weekbrief andere vormen van inhoud om leden te inspireren tot levenskunst en geloofsontwikkeling. We willen leden actief betrekken in de ontwikkeling van het genootschap, onder andere door landelijke en regionale samenkomsten.

Samenkomsten

- Nieuwjaarsontmoeting in Almere voor voorgangers.
- Paassamenkomst in De Doelen met als thema Meer dan het gewone en de acht actiepunten uit de meerjarenvisie; voor geestelijk verzorgers, medewerkers en andere belanghebbenden.
- Historic Monday, rondleidingen op Berg en Dal en inzage in het historisch archief in de zomermaanden, speciaal gericht op oudere leden.
- Zangerssamenkomsten in De Doelen in Rotterdam
- Bijeenkomst Ondersteuning Geloofsgemeenschappen op 15 september in NBC Nieuwegein. Ruim vijfhonderd leden met sleutelfuncties uit gemeenschappen waren een dag bijeen om het Dienstencentrum op de hoogte te brengen van vragen en 'wat er zoal speelt'.

Ledenplatform op Apgen.nl

Een plaats waar leden informatie en inspiratie vinden, van heel praktisch (adressen, contactpersonen, bestellingen van materiaal, het melden van activiteiten) tot breed inspirerend: scholingsactiviteiten, gespreksbijeenkomsten, activiteiten samen met andere groepen. Het ledenplatform is dynamisch, de informatie wordt voortdurend actueel gehouden en waar nodig uitgebreid.

Ledenblad De Stroom

Ledenblad De Stroom, met een eigen redactie op de afdeling Marketing en Communicatie, verscheen vier keer. Uit ledenonderzoek eind 2018 bleek dat het tijdschrift gewaardeerd wordt met een 7,6 en voldoet aan de doelstellingen: informeren over ontwikkelingen van en verbinden van leden aan het genootschap. Bijna de helft van de ontvangers (49%) leest het blad helemaal.

Nieuwsbrief

In 2018 gaven we één algemene nieuwsbrief voor alle leden uit, als laatste van een reeks van drie (de eerste twee verschenen in 2017) over de voortgang en ontwikkeling van de meerjarenvisie.

We zijn gestart met onderzoek naar software voor het maken van nieuwsbrieven. Met name is gewerkt aan een interactieve verbinding tussen het ledensysteem en de serveromgeving waarin de productie en verzending van nieuwsbrieven plaatsvindt.

3.3 Jeugd/Jongeren

Belangstelling voor het ontwikkelen van de denkwereld van jeugd en jongeren heeft een belangrijke plek in ons genootschap. Ook in het afgelopen jaar zijn er weer vanuit apostolisch perspectief diverse activiteiten ontwikkeld en georganiseerd voor jonge mensen in verschillende leeftijdsgroepen. In 2018 was het leidende thema duurzaamheid.

Plaatselijke jeugdkringen

Bijna wekelijks komen op gemeenschapsniveau diverse leeftijdsgroepen samen onder begeleiding van (vrijwillige) jeugdverzorgers: van 0-6 jaar op zondagochtend tijdens de eredienst en de groepen in de leeftijden van 6-12, 12-15 en 15-18 jaar op een doordeweekse avond. Vaak in combinatie met een zangrepetitie van het kinderkoor (6-12 jaar), meisjes- en/of jeugdkoor.

Jeugd- en jongerenbijeenkomsten

In 2018 organiseerden we meerdere bijeenkomsten voor jeugd en jongeren:

- Regionale eerstekringdagen
- De tweedekringdag 'Borders en Bridges' in Zwolle
- De jongerenconferentie, ook met als thema Border and Bridges. Bijna 800 jongeren in de leeftijd van 15-30 jaar kwamen samen in het NBC in Nieuwegein. Eregast was de dochter van bisschop Desmond Tutu, Mpho Tutu. Passend bij het thema sprak zij over het belang van werken aan verzoening.
- In de maand juni was de uitgaansdag voor de kinderen van de eerste kring. Het thema was hier duurzaam leven.
- In 2018 was er weer een zomerkamp voor jeugd tussen 12 en 14 jaar oud. Evenals de tweedekringdag en de jongerenconferentie heette het zomerkamp ook 'Border and Bridges'.
- In 2018 werd ook weer een Expeditie gehouden voor jongeren die in dat jaar 18 werden, bedoeld om ze te helpen bij het ontdekken en formuleren van hun eigen visie op het leven en hun plek daarin. De expeditie was min of meer een uitnodiging aan de deelnemers: mogen we een tijdje met je oplopen in deze fase van je leven?

3.5 Ontmoetingen zingeving en levenskunst

Naast erediensten organiseren we vanuit het Apostolisch Genootschap steeds meer andere vormen van ontmoeten.

Vind het antwoord in jezelf

In 2015 zijn we gestart met vier themaontmoetingen op het gebied van zingeving en levenskunst: Zelfbewust zijn, Waardevol opvoeren, Investeren in je relatie en Leven met verlies. In 2018 zijn er 50 themaontmoetingen gerealiseerd in het hele land, waar 608 bezoekers (511 niet-apostolischen, 97 apostolischen) aan deelnamen. Ook zijn er verschillende workshoprondes in een aantal gemeenschappen georganiseerd, om gemeenschappen nader te laten kennismaken met de ontmoetingsvorm en de thema's.

Er zijn twee nieuwe themaontmoetingen ontwikkeld, Zelfbewust samenleven en Verder gaan na scheiding. Een project om uit te vinden of deze themaontmoetingen ook in Saint-Nectaire in Frankrijk mogelijk zijn is dit jaar niet gelukt wegens onvoldoende voorbereiding en onvoldoende belangstelling.

Vermeldenswaardig is dat het merendeel van de ontmoetingen ook dit jaar weer begeleid zijn door vrijwillige inzet van leden van het genootschap en dat het aantal inzetbare mensen is toegenomen tot 75 begeleiders. De waardering van deelnemers voor de themaontmoetingen (vorm, kwaliteit en persoonlijke opbrengst) is groot.

Overige ontmoetingen voor zingeving en levenskunst

Apostolische vrijwilligers en gemeenschappen zochten steeds vaker naar andere vormen van ontmoeten. Er waren zingesprekken in heel het land. Inmiddels zijn er vormen onder namen als LeefToday, LoZ (Lezing op Zaterdag), Alleszins, 4Days Raakt, ... In het Bezielend Inspiratiecentrum Lochem zoeken vrijwilligers naar nieuwe vormen. Het Troosthuisje van Boudewijn Betzema, 2e bij de jaarlijkse Compassieprijs, wordt zeer gewaardeerd.

Merksnaam Ontmoetingen zingeving en levenskunst

Omdat er veel groei te verwachten is van het koerselement Ontmoetingen zingeving en levenskunst, is ervoor gekozen alle activiteiten die hieronder vallen te presenteren onder een gemeenschappelijke, aansprekende naam. Met een merksnaambureau is gezocht naar een passende naam die vervolgens intern en extern is onderzocht. Begin 2019 neemt het bestuur hierover een besluit.

OPEN Slow Café

Helaas hebben we moeten besluiten te stoppen met het horecadeel van OPEN Slow Café. In de praktijk bleek dit zoveel tijd en inspanning te vragen, dat het eigenlijke doel van OPEN Slow Café, het faciliteren van betekenisvolle ontmoetingen, niet uit de verf kwam. De nadruk komt voortaan te liggen op een goed uitgewerkt ontmoetingsprogramma, waarbij we gebruik zullen maken van bestaande locaties in en om Nijmegen.

3.6 Zichtbaarheid

Nieuw online platform

Veel tijd en aandacht ging in 2018 naar de ontwikkeling van een nieuw online platform, om belangstellenden te inspireren, de betrokkenheid van leden te vergroten en de informatievoorziening aan leden te verbeteren. Voor dit nieuwe apgen.nl met ledenportaal en Vindplaats (voor taakgerichte communicatie) zijn circa tweehonderd webmasters uit alle gemeenschappen getraind. De content van de oude website is gereviseerd en overgezet en er zijn technische koppelingen gemaakt met diverse andere systemen. Er is rekening gehouden met de wensen van gebruikers, binnen de mogelijkheden van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), de capaciteit en het budget.

Reclamecampagne

De campagne Vind het antwoord in jezelf loopt vanaf begin 2016. Met het reclamebureau en mediabureau evalueerden we de tussentijdse resultaten van de diverse middelen. Deze bleken voldoende tot goed en leidden tot de voldoende aanmeldingen: de themaontmoetingen konden bijna allemaal doorgaan met voldoende deelnemers. Wel was er sprake van een zekere verzadiging: de uitingen werden 'meer van hetzelfde' en de reactie erop van buiten nam niet verder toe. Nieuwe uitingen, gebaseerd op een omdenkcampagne over tijd, moesten een nieuwe impuls geven aan de campagne Vind het antwoord in jezelf. Sinds de hele lijn van middelen, inclusief radiospots, hierop is aangepast neemt vanaf september het bereik via de radio toe. Het bezoek aan de actiesite en website en het aantal inschrijvingen voor ontmoetingen is er aanzienlijk door toegenomen. Met 1575 radiospots in 2018 hoorden zo'n 3 miljoen luisteraars minimaal eenmaal van ons. De geholpen naamsbekendheid van het Apostolisch Genootschap steeg van 55% in 2015 naar 60% eind 2018.

VANDAAG magazine

Ook in 2018 verscheen Vandaag magazine weer vier keer. Met dit magazine willen we lezers inspireren na te denken over levensvragen en hun eigen antwoorden daarop. Het aantal abonnees steeg afgelopen jaar van 1855 naar 2570. Uit lezersonderzoek bleek dat het magazine aan alle doelstellingen voldoet en goed wordt beoordeeld met een 7,9. Ook werkt het verbindend aan het apostolische gedachtegoed.

Het wekelijkse blog Mensen van Vandaag is aan VANDAAG gerelateerde content: persoonlijke inspirerende verhalen met mooie foto's erbij.

Villa Berg en Dal

Villa Berg en Dal herbergt zes functies: kantoor, vergadercentrum, archief, expositieruimte, ontmoetingscentrum, trouwlocatie en semiopenbare parktuin. Op Berg en Dal zijn 59 vrijwilligers werkzaam.

In 2018 was de villa 220 dagen open voor publiek en ontving in totaal 7.000 bezoekers:

- De Expeditie (district Harderwijk en Amstelveen), 10 bijeenkomsten, 220 bezoekers
- Leerdagen, 110 bezoekers
- Erediensten (voornamelijk in de tuin), 5 bijeenkomsten, 300 bezoekers
- Historic Monday, 16 bijeenkomsten, 320 bezoekers
- Rondleidingen (ook voor niet-apostolischen), 7 keer, 150 bezoekers
- Raad van Kerken, 2 keer, 50 bezoekers
- IDZO, 2 keer, 80 bezoekers
- Trouwpartijen, 4 keer, 185 bezoekers.
- Kledingruilbeurs (Swap till you drop), 70 bezoekers
- Baarnse Najaarsmarkt, 100 bezoekers
- Open Tuindagen, 150 bezoekers
- Open Monumenten Dag, 300 bezoekers
- Merrit-lezing, 50 bezoekers
- Atlanta-boekpresentatie, 50 bezoekers
- Bedrijfs(heide)dagen, 8 keer, 182 bezoekers
- Kinderboekenweek, 14 bezoekers
- Expositie Vincent Boon, bij de vernissage 50 bezoekers, daarna nog ruim 50 bezoekers van de expositie
- Kerststallenroute, 50 bezoekers

3.7 Huisvesting

Aanvullend op het besluit om sleutelfuncties in de gemeenschappen met raad en daad te ondersteunen, zijn op 15 september 2018 de coördinatoren beheer bevestigd. Het aantal uitvaarten vanuit apostolische locaties neemt toe, opgedane ervaringen worden nog geëvalueerd.

In 2018 is begonnen aan een nieuwe huisvestingsstrategie gericht op kostenreductie in de komende jaren en een ander gebruik van onze gebouwen. Het beheer van het gebouw Basis in Rotterdam-Zuid is aangepast om van het gebouw beter gebruik te kunnen maken. De beheerders kregen mandaat om zelf de verhuur en het gebruik van het gebouw te organiseren.

De uitwerking van de meerjarenvisie en de eerste start van de nieuwe koerselementen vragen om een nieuwe, meer projectmatige werkwijze.

Huisvesting

Om vragen op het gebied van huisvesting en onderhoud goed te kunnen beantwoorden is hard gewerkt aan nieuw huisvestingsbeleid. Uit het land komen vragen over uitbreiding, meer intimiteit in gebouwen of een facelift, en over gevolgen van samenvoegingen of toekomstige regionale ontwikkeling. Aan het nieuwe huisvestingsbeleid wordt in 2019 verder gewerkt.

Prijsontwikkelingen

Economische ontwikkelingen in de bouwsector leidden het afgelopen jaar tot forse prijsstijgingen. Binnen budget blijven vroeg soms veel stuurmanskunst. Toch is op hoofdlijnen het onderhoud van al ons vastgoed uitgevoerd als gepland. Slechts niet-strikt noodzakelijke werkzaamheden zijn doorgeschoven. Op twee locaties leidde de vondst van asbest tot extra kosten. Verder vraagt de inzet van plaatselijke vrijwilligers voor schoonmaak en tuinonderhoud aandacht; het aantal vrijwilligers neemt af waardoor dit werk onder druk komt te staan.

Verkopen

In 2018 is de locatie Drachten in de verkoop gekomen als gevolg van het samenvoegen van de gemeenschappen Drachten en Heerenveen. Het gebouw is niet eenvoudig geschikt te maken voor ander gebruik, voor gebruik als kerkgebouw zijn geen gegadigden. Verkoop voor bewoning ligt dan voor de hand. In Enschede wordt de locatie aan de Oldenzaalsestraat verkocht, als gevolg van de samenvoeging van drie naar twee gemeenschappen. In dit gebouw is asbest verwerkt.

Verbouwingen

Naast het reguliere onderhoud aan gebouwen, terreinen en installaties zijn er ook specifieke aanpassingen geweest. In Deventer is een functionele herindeling gerealiseerd voor jeugdsamenkomsten, in Zwolle heeft de grote zaal meer intimiteit gekregen. In Harderwijk zijn voorbereidingen gestart voor een herinrichting van de grote zaal en aanpassingen aan voorzieningen in de ontmoetingsruimte.

Overkapping van de rijwielafrut van de locatie Schiedam wordt vanwege hoge kosten voorlopig uitgesteld, andere oplossingen worden overwogen. Ook in Hoorn zijn werkzaamheden uitgesteld, omdat de wensen vanuit de gemeenschap meer vragen dan oorspronkelijk gedacht. In Delft zijn al jaren gesprekken gaande over uitbreidingsplannen van de naastgelegen supermarkt. Het heeft geleid tot een aanpassing van grondeigendom en het verplaatsen van de hoofdingang van onze locatie. Omdat deze aanpassing een wens is van de supermarkt, draagt deze de kosten. Tot slot is in Amsterdam Slotervaart ter voorkoming van overlast een overkraging dichtgezet.

Renovaties

Twee grotere projecten zijn ook in 2018 van start gegaan. Naast de verkoop van het gebouw in Enschede, worden de twee andere gebouwen in Enschede (Enschede-Wooldrik en Enschede-Zuid) gerenoveerd. Uiteindelijk is besloten dat in Wooldrik een functionele, interne aanpassing zal plaatsvinden gericht op ontmoeten en op de bijzalen. In oktober is door het bestuur hiervoor het budget vrijgegeven en in november zijn de werkzaamheden gestart. Enschede-Zuid wacht een grote renovatie, mede ingegeven door de wens dit gebouw een regionale functie te geven en het geschikt te maken voor medegebruik door anderen. Door de leden is een programma van wensen opgesteld waarmee een projectgroep nu een plan ontwikkelt. Door het bestuur is het programma van wensen geaccordeerd en er is een maximaal budget meegegeven.

3.8 Ondersteuning

3.8.1 Personeel en Organisatie

Het Dienstencentrum is qua organisatie afgestemd op hulpvragen vanuit onder andere de gemeenschappen. Via een performance-managementsysteem, waarin kerncompetenties zijn opgenomen voor alle medewerkers, wordt beoordeeld of medewerkers aan die vragen voldoen. Er is een functieprofiel voor elke rol, bestaande uit een competentieprofiel (kerncompetenties en functie gerelateerde competenties) en een verantwoordelijkhedenprofiel. Ook in 2018 werden plannings-, ontwikkelings- en beoordelingsgesprekken gevoerd met alle medewerkers op basis van hun kern- en functiegerichte competenties en verantwoordelijkheden. De leidinggevendenden werden hierin ondersteund.

Omdat nog niet duidelijk is welke consequenties het inbrengen van twee nieuwe koerselementen zal hebben voor de organisatie, is het nog te vroeg voor een strategische personeelsplanning. In de suppletore begroting is wel alvast ruimte gemaakt voor in totaal drie kwartiermakers/beoogd programmaleiders, een onderzoeker en een sociaal verbinder. In 2018 namen 6 medewerkers afscheid, 4 nieuwe medewerkers begonnen aan hun taak. Daaronder een coördinator Personeel en Organisatie, een kwartiermaker/beoogd programmaleider geloofsgemeenschappen, een webmaster en een medewerker ontmoetingen.

3.8.2 Ondersteuning ontmoetingen

Een klein team zorgt voor de technische en facilitaire ondersteuning van de landelijke, regionale en lokale ontmoetingen. Dit zijn ontmoetingen binnen en buiten onze eigen gebouwen.

3.8.3 ICT

Privacywetgeving

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) die in 2018 van kracht werd raakt de afdeling ICT in hoge mate. Om dit in goede banen te leiden is op het Dienstencentrum een kernteam Privacy in het leven geroepen, een privacyofficer aangesteld en een functionaris gegevensbescherming. De eerste stappen tot inventarisatie van wat er moet gebeuren zijn gezet, in samenspraak met een extern adviseur. Dit proces zal in 2019 worden voortgezet.

ICT ondersteuning

Vanuit ICT is in het afgelopen jaar ondersteuning geboden aan de landelijke organisatie en, waar nodig, aan de gemeenschappen. Diverse toepassingen worden tegen het licht gehouden of moeten worden doorontwikkeld of vervangen, in de pas met de tijd. De upgrade van het ERP pakket, Navision, is afgerond. Voor de afdeling inhoud is het leercentrum ingericht. Voor de geestelijk verzorgers en jeugdverzorgers is het proces voor het verkrijgen van een VOG ingericht en geïmplementeerd. Een van de grootste projecten onder verantwoordelijkheid van Marketing en Communicatie is de nieuwe website die in oktober live is gegaan. Ook de beveiliging van het internet vraagt steeds om aandacht, daarnaast zijn dit jaar zijn zes gebouwen voorzien van wifi. Dit jaar is tevens begonnen met een landelijk dekkende voorziening voor de districtsindeling, in samenspraak met een groep vrijwilligers. Voor de landelijke organisatie wordt een nieuw ticketsysteem ontwikkeld, met name voor de vervanging van het huidige vastgoedplatform. In aansluiting op beveiliging en privacy zal voor sleutelposities in de gemeenschappen een apgen.nl-emailadres worden verstrekt, waardoor ook het opslaan en delen van documenten in een beveiligde omgeving mogelijk is.

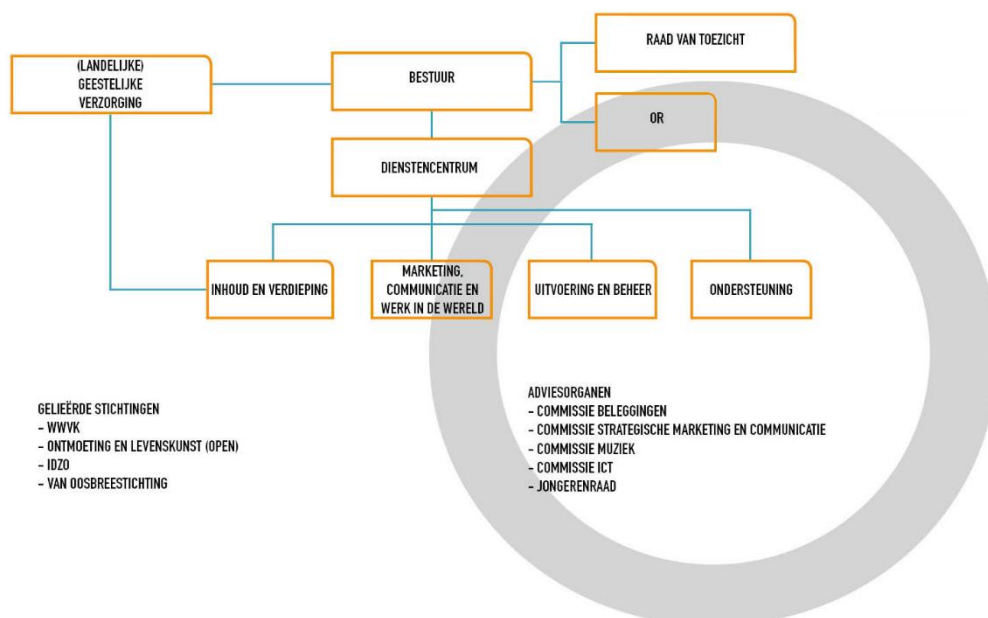
4. Landelijke organisatie

De landelijke organisatie is gericht op ondersteuning van de gemeenschappen en ontwikkeling van het Apostolisch Genootschap in de samenleving. De organisatie van de activiteiten is grotendeels belegd in betaalde functies. Maar belangrijk kenmerk van het genootschap is dat zij drijft op vrijwillige inzet in het land.

4.1 Vrijwilligers

Het is een voorrecht te kunnen rekenen op vele vrijwilligers. In de gemeenschappen zijn dit bijvoorbeeld voorgangers, geestelijk verzorgers, zangers, jeugdverzorgers, schoonmakers en velen anderen. Op landelijk niveau zijn dit archiefmedewerkers, orgelbouwers, schrijvers, fotografen, gastheren/vrouwen en koks. Van groot belang zijn ook de diverse adviesorganen die het bestuur en de organisatie op vrijwillig voorziet van gevraagd en ongevraagd advies. Tot slot vermelden we de onbezoldigde bestuurders van de gelieerde stichtingen. Het genootschap is al deze mensen zeer dankbaar. Door de toenemende gemiddelde leeftijd van de vrijwilligers en veranderende invulling van (schaarse) vrije tijd daalt wel de beschikbaarheid.

ORGANISATIESTRUCTUUR

4.2 Bestuur en toezicht

Met Pasen is het bestuur uitgebreid met J.W. Eekhart (toen 32 jaar). Dit met het oog op het aflopen van de bestuurstermijn van H. Leeftang per 1 januari 2020.

Bestuur

Het bestuur van het Apostolisch Genootschap is onbezoldigd waarbij de portefeuilles als volgt zijn belegd:

- A. Wiegman (apostel en bestuursvoorzitter): *Geestelijke verzorging en eindverantwoordelijkheid*
- J.C.W. Zwart (vicevoorzitter): *Geestelijke verzorging*
- M.E. van Strien-van Milaan: *Geestelijke verzorging, Jeugdzaken, Ontmoetingen zingering en levenskunst*
- J. W. Eekhart: *Jeugdzaken, Maatschappelijke betrokkenheid (vanaf Pasen 2018)*
- H. Leeftang: *Maatschappelijke betrokkenheid*
- J. van der Schaaff: *Financiën en Huisvesting*
- M. H. Kooreman: *ICT, Marketing en Communicatie, Ontmoetingen zingering en levenskunst*
- L.M. Delwel-Schiphorst: *Secretaris*

Raad van Toezicht

- F. Middel (voorzitter)
- M.W. Kemperman-Eenschoten
- R.A. Koornstra
- M.E. Lip
- P.D. Trumpie

4.3 Dienstencentrum

Op het Dienstencentrum werkten op 31 december 2018 57 personen, waarvan 28 mannen en 29 vrouwen (46,22 fte). Ook zijn er zo'n 65 vaste vrijwilligers, voornamelijk op Berg en Dal. Zij houden zich bezig met avondontvangsten en catering, het bijhouden van het historisch archief en het assisteren bij ontvangsten als Open Monumentendag. De professionele en gepassioneerde medewerkers worden ondersteund in hun ontwikkeling. De basis van de organisatie vormen we met drie afdelingen, aangestuurd door een afdelingshoofd: Inhoud en Verdieping, Marketing en Communicatie, Uitvoering en Beheer. Deze afdeling werken zoveel mogelijk samen in projectteams. Het echte projectmatig werken staat op het programma voor 2019.

4.3.1 Afdeling Inhoud en Verdieping

Zeven medewerkers op deze afdeling zorgen voor de ontwikkeling van inhoud en verdieping op basis van het geloofsverhaal. Daarmee voeden, versterken en ondersteunen zij de uitwerking daarvan op allerlei gebied. Om dit goed te kunnen doen is het aantal mensen dat op deze afdeling werkt uitgebreid. Daarnaast hebben medewerkers kunnen deelnemen aan scholing, training en congresbezoek. De functie van hoofd afdeling inhoud, waar een vacature voor was, is na een korte interim-periode weer vervuld. Naast inhoudelijke verdieping is er een start gemaakt met het ontwikkelen van projectmatig werken, om zo op efficiënte en doeltreffende manier bij te dragen aan de implementatie van de meerjarenvisie.

4.3.2 Afdeling Marketing en Communicatie

De afdeling Marketing en Communicatie is verantwoordelijk voor marketing, ledencommunicatie en externe marketingcommunicatie. De afdeling ondersteunt gemeenschappen in hun externe activiteiten, voert reactie voor ledenmagazine De Stroom, VANDAAG magazine en nieuwsbrieven, doet de woordvoering. Zij is verantwoordelijk voor onder ander het platform apgen.nl en de reclamecampagne Vind het antwoord in jezelf.

Op de afdeling Marketing en Communicatie werkten in 2018 in het begin 9 en het laatste halfjaar 8 mensen. Een medewerker is overgestapt naar de afdeling Inhoud en Verdieping. Een medewerker is freelancer.

4.3.3 Afdeling Uitvoering en Beheer

Bestaat uit de afdelingen: Uitvoering ontmoeting, huisvesting, ICT, financiële administratie, ledenadministratie, P&O, archief, beheer Berg en Dal en servicebureau. Aantal medewerkers par subafdeling.

4.3.4 Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Het afgelopen jaar geïnvesteerd in bewustzijn en draagvlak onder medewerkers en leden. Er zijn diverse MVO-maatregelen genomen en er zijn gesprekken gestart met leveranciers. Vanaf 2018 is een team op het Dienstencentrum verantwoordelijk voor MVO.

MVO-missie

Het dienstencentrum van het Apostolisch Genootschap:

- gaat verantwoord om met medewerkers, door vanuit een gezamenlijk doel mensen steeds op de juiste plek in te zetten en te ondersteunen in hun ontwikkeling,
- gaat verantwoord om met zijn plaats in de maatschappij, door vanuit betrokkenheid en zijn waarden en normen de dialoog te zoeken en daar actie aan te verbinden,
- gaat verantwoord om met het milieu, door bewust en actief mee te werken aan een circulaire maatschappij,
- gaat integer om met privacy en eigendom.

MVO 2

Project MVO 2 startte juni 2017 om de MVO-dialoog met leveranciers en leden te voeren. In 2018 zijn waren afdelingshoofden betrokken in de dialoog met leveranciers/externen:

- Kwartaal 1 2018: alle afdelingshoofden voerden een oriënterend gesprek over MVO met één vaste leverancier/externe

Evaluatie hiervan leidde tot:

- Online-uitgave 'wat wij aan MVO doen'
- Leveranciersdag
- Budget reserveren voor MVO 2019
- MVO-voorwaarden voor (nieuwe) leveranciers
- Kwartaal 2 2018: de meeste afdelingshoofden hebben een oriënterend gesprek met een tweede vaste leverancier/externe gehad

Op 18 december 2018 is het project afgerond met als belangrijkste conclusie een gegroeide MVO-bewustwording: het zit nu meer in het DNA van de medewerkers.

Uitgebrachte adviezen

- Organiseer in 2019 een leveranciersdag
- Hou iedere 5 jaar een MVO-audit
- Stel een medewerker MVO aan

4.3.5 Ondernemingsraad

In 2018 bleef de samenstelling van de Ondernemingsraad (OR) ongewijzigd: Emiel Pijl (voorzitter), Nicolette Kerkhof (secretaris), Sietske Dorleijn (vicevoorzitter), Gerard van Markus (vicesecretaris), Annemarieke Meelker (lid). De OR vergaderde 11 keer.

Op 5 maart heeft de OR een in-company-training gehad over de rechten en plichten van een OR. Na de training en op verzoek van het bestuur heeft de OR een voorlichtingssessie laten verzorgen door GITP om ook het bestuur van de gevolgen van het voldoen aan de Wet op de Ondernemingsraden (WOR) op de hoogte te brengen. Uit deze voorlichtingssessie volgde een nieuwe overlegstructuur: Jan Zwart heeft voortaan het bestuursmandaat om met de OR te overleggen.

Als uitgangspunten voor de relatie tussen OR en bestuur is afgesproken, dat de WOR leidend is, met als enige uitzondering die gevallen waar van de benoeming van een lid tot geestelijk verzorger sprake is. Dit laatste blijft het exclusieve domein van de bestuursvoorzitter, in zijn rol als apostel.

Besluiten

De OR heeft in 2018 instemming verleent aan een aanpassing van de Handleiding Performance Management van 13 november 2018. De OR heeft geen adviezen geschreven voor het bestuur en geen bestuursvoorstellen van instemming onthouden. Vanuit de medewerkers van het Dienstencentrum hebben de OR geen verzoeken bereikt die tot de invloedssfeer van de OR horen. Vanaf 2018 heeft de OR spreektijd op personeelsvergaderingen, om zo de aandacht voor het werk van de OR levend te houden.

4.3.5 Jongerenraad

De jongerenraad van jongeren tussen 18 en 30 jaar bestaat uit een activiteitengroep, een onderzoeksgroep en een adviesraad. In 2018 was de jongerenraad betrokken bij tien bijeenkomsten ter voorbereiding op de Jongerenconferentie 2019 en er vonden vergaderingen met het bestuur en individuele bestuursleden plaats over de toekomstontwikkelingen van het Apostolisch Genootschap.

4.4 Samenwerkingsverbanden

Wereldwijd voor Kinderen (WWvK)

Stichting WWvK is gelieerd aan Apostolisch Genootschap. De projecten zijn grotendeels aangebracht door leden van het genootschap. Ook het merendeel van de donaties komt van leden.

IDZO

Er is het afgelopen jaar onderzocht of in Saint-Nectaire in Frankrijk themaontmoetingen georganiseerd kunnen worden. Het project bleek niet levensvatbaar en wordt in 2019 opnieuw geprobeerd.

Zin in opvoeding

Dit platform voor ouders is opgericht door het Apostolisch Genootschap in samenwerking met andere vrijzinnige geloofsgemeenschappen. In 2018 zijn twee medewerkers van afdeling inhoud actief betrokken bij dit platform: binnen de stuurgroep en in de redactieraad.

CIO

Sinds 2014 is het Apostolisch Genootschap aangesloten bij het CIO (Interkerkelijk contact in overheidszaken). Het CIO is een samenwerkingsverband dat van 28 (voornamelijk) christelijke kerken en twee joodse gemeenschappen gezamenlijke belangen behartigt bij de (rijks)overheid. Hierdoor zijn we bijvoorbeeld onderdeel van het groepsconvenant van de belastingdienst in anbi-zaken. Aanwijzingen vanuit het CIO-expertmeetingoverleg hielpen ons bij de omschrijving van onze anbi-status op onze website. Tevens heeft het CIO een checklist gemaakt waarmee kerkgenootschappen kunnen controleren of ze voldoen aan de (nog te verwachten) anbi-vereisten over bestuurstransparantie.

Van Oosbreestichting en commissie zingeving

Het Apostolisch Genootschap richtte in 1999 de Van Oosbreestichting op 'ter bevordering van bezinning over de apostolische cultuur in relatie tot andere levensbeschouwingen'. De Van Oosbreestichting is bestuurlijk zelfstandig, met voor het bestuur van het genootschap het recht tot een derde van de bestuurders van de stichting te benoemen (statuten van de Van Oosbreestichting, art. 4, lid 2). De stichting is financieel onafhankelijk dankzij bijdragen van donateurs en inkomsten uit lezingen en publicaties. Het bestuur van de Van Oosbreestichting wordt bijgestaan door de in 2015 opgerichte commissie Zingeving. Deze adviseert het bestuur van de Van Oosbreestichting over zingeving in brede zin. De (gevraagde en ongevroegde) adviezen passen bij de genootschapsvisie op de natuur, mens en samenleving.

5 Financieel

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2018

	REALISATIE 2018	BEGROTING 2018	REALISATIE 2017
BATEN			
Aanbiedingen	2.190.538	2.255.000	2.302.114
Schenken en nalatenschappen	528.025	-	91.195
Overige inkomsten	202.399	182.148	210.548
Financiële baten	6.777.973	12.411.441	10.058.506
Som der baten	9.698.935	14.848.589	12.662.363
LASTEN			
Personeelslasten	5.141.531	5.435.994	4.951.934
Afschrijvingen	4.065.574	4.075.000	4.094.646
Bouwkundige kosten	2.904.955	2.820.929	3.050.390
Overige kosten onroerend goed	1.275.159	1.216.066	1.114.790
Organisatiekosten	2.908.595	3.117.750	2.230.609
Auto-, reis- en verblijfkosten	368.842	355.300	338.384
Kosten van samenkomsten	934.458	1.038.000	771.202
Drukwerk en portokosten	565.930	670.967	497.461
Financiële lasten effecten	13.183.262	-	-
Som der lasten	31.348.306	18.730.006	17.049.416
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	21.649.371-	3.881.417-	4.387.053-
Bijzondere baten	41.015	500.000	519.063
Bijzondere lasten	-	-	25.000-
RESULTAAT	21.608.356-	3.381.417-	3.892.990-

5.1 Toelichting op staat van baten en lasten en Begroting 2019

Aanbiedingen (contributie door leden)

De dalende tendens van de aanbiedingen ten opzichte van voorgaande jaren heeft zich voortgezet.

Schenken en nalatenschappen

Gelet op het wisselende en onzekere karakter van de baten uit schenkingen en nalatenschappen is er voorzichtigheidshalve geen bedrag begroot.

Overige inkomsten

De verhuurinkomsten uit incidentele verhuur van plaatsen van samenkomst zijn in 2018 licht gedaald.

Financiële baten

In 2018 is een negatief rendement op de beleggingsportefeuille behaald van -2,08%. De handelsoorlog tussen de VS en China en de Brexit-onzekerheid waren de belangrijkste factoren die het vertrouwen van beleggers ondermijnden. Daardoor daalden aandelenkoersen wereldwijd. Deze daling werd nauwelijks gecompenseerd door het rendement op obligaties, dat nog steeds buitengewoon laag was. In de begroting is gerekend met een te behalen rendement van 3,4%.

Personeelslasten

De personeelslasten zijn ten opzichte van 2017 toegenomen. De kosten voor salarissen zijn gestegen als gevolg van de toekenning van periodieken en de trendmatige verhoging van 2,5% per 1 juli 2018. De onderschrijding ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door dat enkele vacatures nog niet of later zijn ingevuld.

Bouwkundige kosten

Als gevolg van het meerjarenonderhoudsplan zijn de bouwkundige kosten in 2018 lager dan in 2017. De

overschrijding van de begroting wordt grotendeels veroorzaakt door niet-voorziene prijsstijgingen als gevolg van het aantrekken van de activiteiten in de bouwsector.

Overige kosten onroerend goed

De overige kosten onroerend goed zijn gestegen als gevolg van huurverhogingen voor plaatsen van samenkomst. Verder vallen de energiekosten hoger uit dan 2017 omdat in 2017 er afrekeningen zijn ontvangen van de energieleverancier die een periode bevatte van groter dan één jaar. Hierdoor is in 2017 een grotere teruggave energiebelasting ontvangen.

Organisatiekosten

De organisatiekosten blijven achter bij de begroting door dat er minder uitgaven zijn gedaan voor marketing- en communicatiecampagnes dan zijn begroot.

Auto-, reis en verblijfskosten

De reis- en verblijfskosten in het kader van geestelijke verzorging zijn sneller gestegen dan verwacht.

Kosten van samenkomsten

In 2018 zijn er meer samenkomsten gehouden in externe locaties dan in 2017

Kosten drukwerk, beeld/geluid en porto

Doordat leden de keuze hebben wel of niet een papieren weekbrief te ontvangen is de oplage lager, waardoor de kosten voor de weekbrief dalen. Mede hierdoor blijven de kosten voor drukwerk, beeld/geluid en porto achter bij de begroting.

Bijzondere baten

De verwachte verkoop van terreinen heeft geen doorgang gevonden.

5.2 Begroting 2019

Omdat in 2019 de daadwerkelijke implementatie van de uitkomsten van de meerjarenvisie gaat plaatsvinden is besloten door het bestuur om de begroting 2019 op te splitsen in 3 onderdelen, te weten:

1. een exploitatiebegroting voor de ondersteuning en instandhouding van de landelijke organisatie en gemeenschappen in Nederland en het buitenland.
2. een investeringsbegroting voor die onderdelen waar op afgeschreven wordt
3. een ontwikkelbegroting voor de implementatie van de gekozen koerselementen

De exploitatiebegroting is als volgt opgebouwd:

Begroting 2019

BATEN

Aanbiedingen
Schenken en nalatenschappen
Overige inkomsten
Financiële baten
Som der baten

LASTEN

Personeelslasten
Afschrijvingen
Bouwkundige kosten
Overige kosten onroerend goed
Organisatiekosten
Auto-, reis- en verblijfkosten
Kosten van samenkomsten
Drukwerk en portokosten
Som der lasten

Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

Bijzondere baten

RESULTAAT

BEGROTING 2019

2.170.000
-
184.277
12.258.785

14.613.062

4.956.647
4.000.000
2.801.565
1.212.836
1.345.575
306.550
663.300
431.975

15.718.448

1.105.386-

1.267.000

161.614

Voor de investeringen is een totaal bedrag begroot van € 2.029.200 voor de investeringen in een aantal gebouwen (€ 1.484.000), ICT-projecten (€ 186.000), vervanging apparatuur (€ 197.200), vervanging deel wagenpark (€ 162.000).

Ten tijde van het verschijnen van dit jaarverslag is de ontwikkelbegroting nog niet vastgesteld. Het ligt in de verwachting dat deze begroting medio mei 2019 wordt vastgesteld en gepubliceerd.

6 Woord van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is statutair verantwoordelijk voor het toezicht op het beleid van het bestuur van het Apostolisch Genootschap en de uitvoering daarvan. De raad luistert, vraagt, spiegelt, adviseert en controleert. Bij alle plannen en projecten stelt ze de volgende vragen: ‘Is de toekomst van het genootschap gewaarborgd? Wordt er zorgvuldig omgegaan met de liefdesaanbiedingen en het vermogen? Past het bij de doelstelling en het geloofsverhaal? Komt het ten goede aan de leden, aan de wereld?’

De raad heeft in 2018 vier keer regulier overlegd met het bestuur. De jaarrekening van 2017 is aangenomen door de raad en de structurele begroting voor 2019 is goedgekeurd. Naast het financiële beheer zijn ook zaken aan bod gekomen die te maken hebben met goed en behoorlijk bestuur. Zo is er een begin gemaakt met het opstellen van een klachtenprocedure naast de al bestaande gedragscode voor geestelijk verzorgers.

Halverwege het jaar heeft de raad een aanvullende begroting voor 2018 voor het opstarten van de activiteiten en projecten voor de Meerjarenvisie (koerselementen) goedgekeurd. Met het bestuur is de raad van mening dat het voor de continuïteit van het genootschap als religieus-humanistische beweging en het bewaren en verspreiden van zijn gods- en mensbeeld van belang is de benoemde acties in gang te zetten en daarvoor middelen vrij te maken. De raad merkt daarbij met dankbaarheid op dat het genootschap over een groot financieel vermogen beschikt dat hiervoor deels ingezet kan worden.

De uitwerking van de plannen van de meerjarenvisie betekent volgens de raad dat het genootschap zal veranderen op een aantal karakteristieke punten. Het Apostolisch Genootschap is decennialang een geloofsgemeenschap geweest van, voor en door leden die zich daarvoor vooral op vrijwillige basis inzetten. Door de voorgenomen ontwikkeling van de twee nieuwe koerselementen (overige ontmoetingen en maatschappelijke betrokkenheid) zal de organisatie professionaliseren, worden activiteiten niet uitsluitend door leden uitgevoerd en richt het genootschap zich zichtbaar en rechtstreeks tot niet-leden.

Vandaar dat de raad bij de goedkeuring van de aanvullende begroting, gevraagd heeft de statuten nog eens op de hand te nemen en de nieuwe koerselementen daarin bestuurlijk goed in te bedden. Daarnaast heeft de raad behoefte aan heldere en toetsbare indicatoren met streefwaarden om met het bestuur te kunnen beoordelen of de nieuwe activiteiten de gewenste uitkomsten opleveren. Daarbij is het gewenst om met de nieuwe koerselementen erbij oog te blijven houden voor een gezonde financiële huishouding.

F. Middel (voorzitter)

M.W. Kemperman-Eenschoten

R.A. Koornstra

M.E. Lip

P.D. Trumpie

De raad van toezicht is bereikbaar via: raadvantoezicht@apgen.nl